

TURISTIČKO VOĐENJE

Godina: III

Semestar: letnji

Časova nedeljno:

2+1/3+3

ESPB: 5 M1

ESPB: 7 M3

Profesor:

dr Marija Najdić

Beograd

5. Vodjena tura u savremenom turizmu

Poreklo vodjene ture

- Iсторијско порекло: „Grand Tour“.
- Акцент на путовања најпре је био на дискурсу, а мање на опсервацији објеката.
- Данас је *sightseeing* клjučни аспект туризма.
- Значај визуелног у савременом туризму.

Pojam vođene ture

- Pojam **tura** obično se vezuje za kružno putovanje.
 - Vođena tura: „izlet sa vodičem“, „tura koju ostvaruje grupa u pratnji vodiča“, „kada jedna osoba daje orijentaciju grupi ljudi i pri tome im objašnjava okolni predeo“.
 - Dijapazon vođenih tura: od kratke prezentacije vodiča na nekom mestu do produženog kontakta vodiča i grupe koji može trajati danima, pa i nedeljama.
 - Mikrotura vs. Makrotura.
-

Vođena tura = turistički aranžman?

Vođena tura = turistički aranžman?

- Paket aranžman ne mora sadržati i uslugu vodiča.
 - Za razliku od aranžmana, jedina neizostavna komponenta **vođene ture** je usluga vodiča, jer se takva tura može izvoditi bez drugih usluga (prevoza).
 - Na anglosaksonskom području **guided tour** označava razgledanje ili izlet u pratnji vodiča, dok (*escorted*) *package tour* podrazumeva višednevno putovanje (turu).
-

Vođena tura

Obično uključuje sledeće okolnosti:

1. Prevozno sredstvo;
2. Unutrašnje razgledanje atrakcije (formalni i limitirani format);
3. Terenski obilazak;
4. Kretanje između pojedinih tačaka zadržavanja (otvoreni i neformalni format).

Prednosti vođene ture (1)

- Šta treba da se vidi u raspoloživom vremenu (izbor atrakcija, maksimalno korišćenje vremena).
- Psihološka sigurnost, posebno u ambijentu koji se percipira kao egzotičan i nedovoljno bezbedan.

Prednosti vođene ture (2)

- Oblik „legitimizacije“ dokolice – „edukativni način provođenja slobodnog vremena“.
- Za lokalnu zajednicu i pojedine atrakcije „kontroliše“ broj turista koji se upućuju na ono što „treba“ da vide, pri čemu se od njihovog pogleda štiti tzv. pozadinski prostor.

Funkcionalnost vođene ture (1)

- Važna kod visoko strukturiranog „komplikovanog“ ambijenta koji nije namenjen samo turistima (veliki grad, fabrika, ustanova).
- Ture po malim gradovima, pijacama, bazarima ili kazinima nisu funkcionalne - ni za lokalitet ni za učesnike.

Funkcionalnost vođene ture (istraživanje)

- Postoji korelacija izmedu životnog doba turista i opredeljenja za vođenu turu („ekonomičnost“, „sigurnost“, „odsustvo brige“).

Funkcionalnost vođene ture (2)

		Svrha Turizam	
		+	-
Strukturna diferencijacija	+	Muzeji, Istorijska mesta	Fabrike, Ustanove Gradovi kao celine
	-	Plaže, Mali parkovi	A Mali gradovi, Pijace, Bazari

Atrakcije tipa B: vođena tura nužna i funkcionalna.

Atrakcije tipa A i D: vođena tura za neke turiste poželjna iako, obično, nije funkcionalna za lokalitet.

Atrakcije tipa C: vođena tura nije funkcionalna ni za turiste ni za lokalitet.

Vođena tura – vrednost za potrošače

- **Funkcionalna:** kvalitet, cena, prevoz, komfor, vodič.
- **Emocionalna:** zadovoljstvo, emocije, uzbudjenje.
- **Socijalna:** upoznavanje ljudi, druženje, interakcije, jačanje porodičnih veza.
- **Saznajna:** novo, nepoznato, znatiželja, znanje.
- **Simbolička:** „životno putovanje“ hodočašće, statusni simbol i sl.

Vođena tura i turistički doživljaj

- **Doživljaj:** interakcija turisti – ambijent – vodič u istoj tački u prostoru i vremenu.

Posebni aspekti doživljaja:

- Ulazak u lokalnu zajednicu;
- Participativne i interaktivne aktivnosti;
- Specijalni pristup u „pozadinski“ prostor;
- Učenje i otkrivanje;
- Deljeni (zajednički) doživljaj.

Programske vrste vođenih tura

Vrsta ture	Fokus	Nudi
Razgledanje grada (Panoramsko, Orijentaciono, <i>Hop in, hop out</i>)	urbanističke odlike mesta, prostorni raspored atrakcija	upoznavanje sa turističkom destinacijom u cilju orientacije
Life-seeing tura	savremeni život, institutucije, fabrike i lokalni stanovnici	upoznavanje sa funkcionisanjem institucija ili načinom svakodnevnog života

Programske vrste vođenih tura

Vrsta ture	Fokus	Nudi
Kulturna tura	kulturne atrakcije: arheološke, istorijske, memorijalne, umetničke	informacije o kulturnom nasleđu i njegova interpretacija
Prirodnačka <i>(nature-based)</i> tura	prirodne atrakcije, biljni i životinjski svet	informacije o prirodnom nasleđu i njegova interpretacija
Ekotura	zaštićena područja prirode, nacionalni parkovi i rezervati	environmentalna edukacija

Programske vrste vođenih tura

Vrsta ture	Fokus	Nudi
Special interest tura <i>(Affinity, Hobby)</i>	posebna interesovanja za pojedine teme ili predmete (gastronomска, vinsка, kolekcionarsка, etnografsка i sli.)	zadovoljenje hobija, strasti ili nekog profesionalnog interesovanja
<i>Shopping</i> tura	kupovina (suveniri, umetnički predmeti, luksuzna roba)	uvid u lokalnu trgovačku ponudu, povoljne uslove za kupovinu
<i>By-Night</i> tura	noćni život u destinaciji	provod, zabava, raznovred

Programske vrste vođenih tura

Vrsta ture	Fokus	Nudi
Piknik tura	boravak u prirodi	provod, zabava, društvene igre u prirodi
Rekreativna tura	fizička aktivnost (pešačenje, trčanje, vožnja bicikla, pecanje, jahanje i sl.)	odmor u prirodi i aktivna rekreacija
Pustolovna tura	fizička aktivnost, igra, avantura u kontrolisanim uslovima	akcija, susret sa nesvakidšnjim situacijama, 'otkriće', uzbuđenje
'Adrenalinska' tura	rizične situacije, potencijalno životno opasne	provera ličnih fizičkih i psihičkih sposobnosti, izazov, ekstremno uzbuđenje